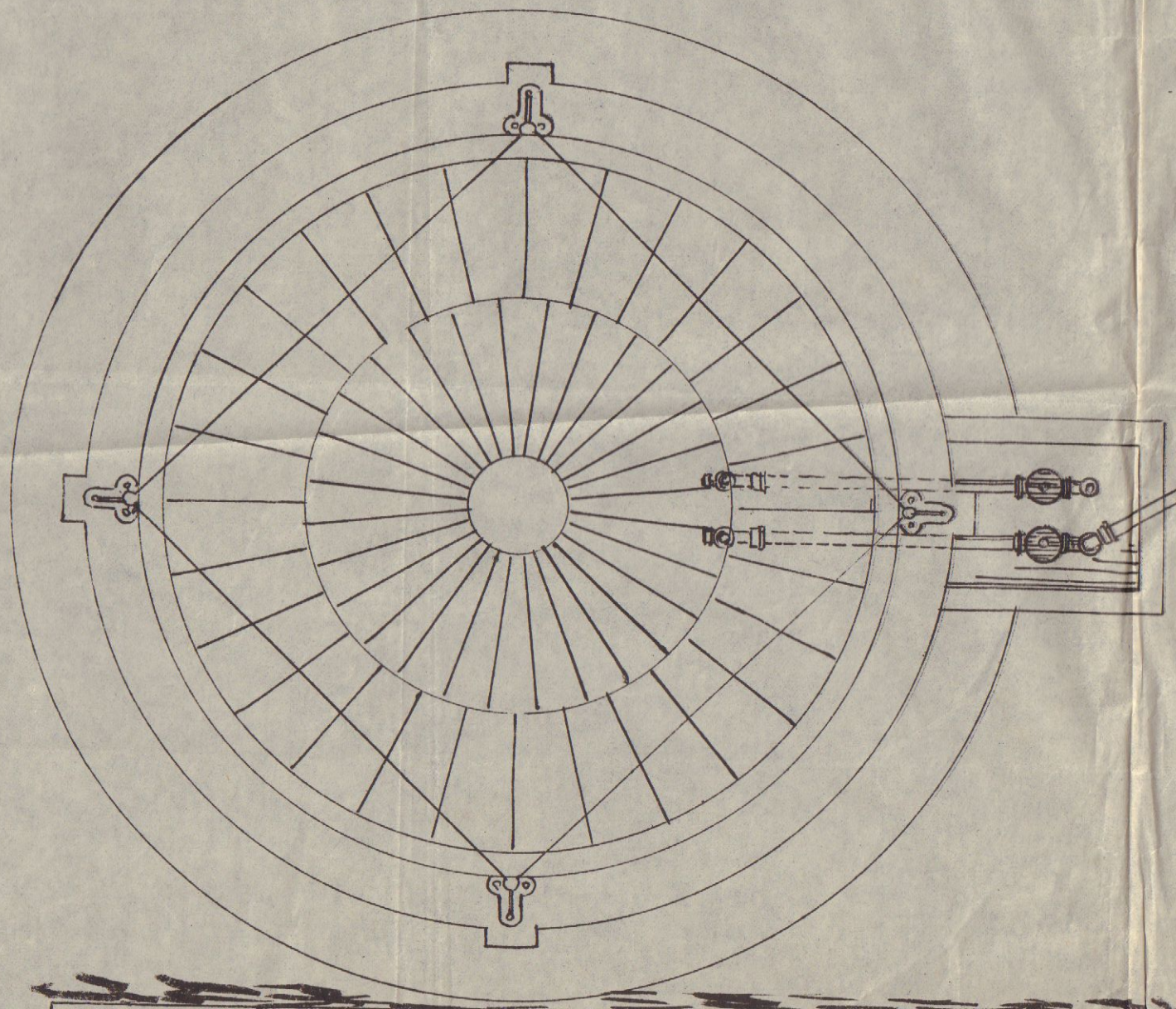

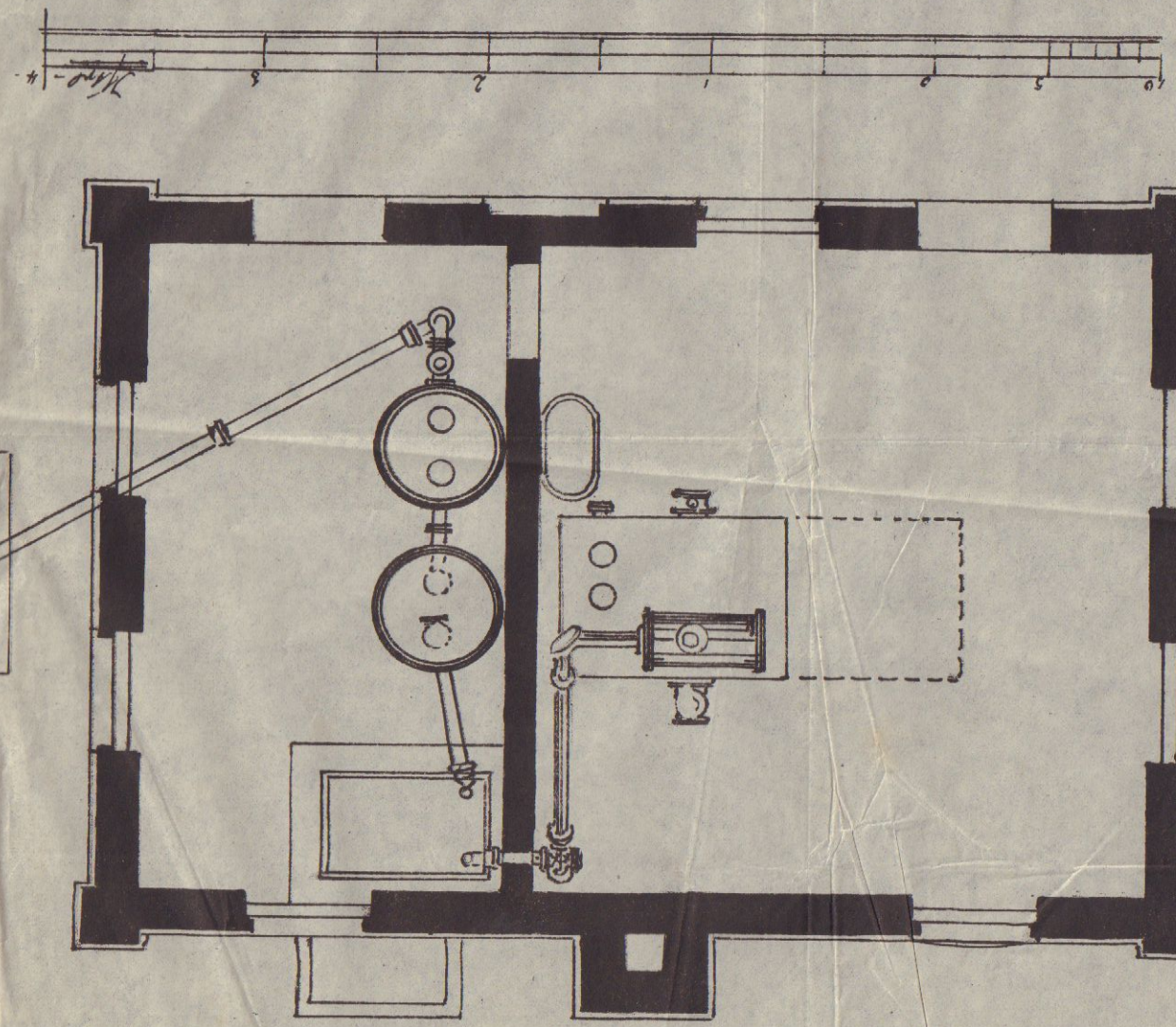

D. R.-Pat. 23431.

Priskurant

over

lugtfrie

K. K. Oest.-Ung. ausschl. Priv.

Tørvesmuld-Abortanlæg

med efter hvert Brug selvvirkende

Strøindretning

for

Værelse og Hus

til

Opsugning, Binding, Desinfektion og Anvendelse af menneskelige Udsondringsstoffer

af

OTTO POPPE,

Kirchberg,

Sachsen.

Oversat paa Dansk af **C. Commichau**, Ingeniør.

Indført i den tyske Armee og Marine, fyrstelige Residentsslotte, Privatbeboelser, tyske, østerrigske, russiske og fl. Jærnbaner, Fabrikker, Kaserner, Sygehuse, Klostre, Skoler, Hoteller, Sindssygeanstalter og Fængsler.

Anvendelig saavel ved for Haanden værende Anlæg som ved nye Bygninger, ligemeget om Udtømmelserne foregaa i Kuler eller transportable Kar, om den foregaar umiddelbart i Beholderen eller gjennem Rørledninger.

Repræsentanter for Skandinavien:

C. Commichau & Co., Silkeborg, Danmark.

Telegramadresse: **Commichau, Silkeborg.**

Essen, Rhinpreussen, den 4. Oktober 1886.

Hr. **Otto Poppe**, Kirchberg i Sachsen!

Paa Deres behagelige Forespørgsel af 20. September svarer jeg hengivenst, at de den 8. Juli hertil leverede **Tørvesmuld-Strøapparater** til nu har **opfyldt** deres Øjemed **fuldstændig**.

Paa videre Leveringer vil jeg i Brugstilfælde komme tilbage.

Agtelsesfuldt

Fried. Krupp.
Støbestaalsværk.

Det er mig en stor Ære at forelægge Dem en Betænkning af Firmaet Fr. Krupp i Essen, Verdens største industrielle **Etablissement**, som giver ca. 70,000 Mennesker Brød, og gjennem sine Fabrikata, Kanoner og andre Støbestaalsvarer, er bleven verdensberømt. Det er bekjendt, at dette Firma er meget varsom med Udstedelsen af Betænkninger og Attester. Netop derved tilkjendegiver sig den flersidige Anvendelighed af mine Abortanlæg, naar man tager i Betænkning, at det samme System, som her staar sin Prøve ved Tusinder af Arbejdere ogsaa gjør Fyldest i de fyrstelige Residentsslotte, af **Deres Kgl. Højhed Prins Ludwig af Baiern**, **Drs. Durchlautighed den regj. Fyrste af Reuss-Plauen** osv., og ved sine vundne Resultater har naturaliseret sig og givet Anledning til gjentagne ærefulde Ordres.

NB. Bemærk behagel Attesterne paa Omslagets indre sidste Side. Ogsaa de i Prospektet aftrykte Attester fra mange Kredse bedes godhedsfuldt bemærket.

Med Højagtelse

Otto Poppe.

Jeg beærer mig fremdeles med at meddele Dem, at jeg for nogle Dage siden har faaet »**Æres-Diplom**« for mine Frembringelser paa Tørveudstillingen i Augsburg.

Med Højagtelse

D. S.

De bedes godhedsfuldt at gjennemlæse Prospektet og Attesterne; derigjennem vil De vinde den Overbevisning, at Tørvestrø og Otto Poppes Apparater burde indføres overalt.

Ærbødigst

Silkeborg (Danmark).

C. Commichau & Co.,

Telegramadresse:
Commichau, Silkeborg.

Repræsentanter for Skandinavien.

NB. Closets og Strøapparater kunne sees i Virksomhed hos Repræsentanterne, og alle Oplysninger meddeles beredvilligt.

Tørvemel kan faas hos d'Hrr. **V. Boye & Watt**, **Aarhus**, i mindre Partier under 2000 Pd. til 135 ℳ pr. 100 Pd., i Partier over 2000 Pd. til 125 ℳ pr. 100 Pd., — i Sække franco Rødkjærsbro Station. Sækkene at returnere i Løbet af 8 Dage fra Modtagelsen franco Skaungaards Mosebrug pr. Rødkjærsbro Station. I hele Vogntadninger frit i Vogn paa Mosesporet 105 Kroner pr. 12,000 Pund.

Hvor der brændes Tørv kan Støvet og Smuldet benyttes, idet Apparaterne strør Smuld **indtil en lille Valdnøds Størrelse**, Savspaaner etc. Materialet maa være tørt.

Tørt Tørvesmuld tiltrækker begjærligt Fugtigheden i Følge dens celleagtig sammenføjede, blæreformede Struktur. 1 Pd. Tørvesmuld binder indtil 10 Pd. Fugtighed, 200 Pd. formedelst Damp i Baller pressede Tørvesmuld koster 4 Rmk. Forbruget af Tørvesmuld udgjør efter praktiske Erfaringer for en Familie af 5 Personer pr. Aar ca. 250 Pd.

Kuler og Tønder, i hvilke der befinder sig de med Tørvesmuld bundne Exkrementer, ere **lette** og paa det propreste at rense. Omkostningerne ved Rydningen af 1 Kbm. af Tørvesmuld bunden Kuleindhold udgjør efter Erfaringerne højst 25 Pfenning.

Forbruget af Tørvesmuld i Fabrikker udgjør efter praktiske Erfaringer pr. 250—300 Arbejdere i 300 Arbejdsdage à 12 Timer 100 Ctnr. til 150—180 Rmk., i **Skoler** efter 2 Aars Iagttagelse af 980 Drenge, for hvilke der staar 15 Sæder til Disposition pr. Aar 6720 Pund eller pr. Hoved og Aar 7 Pund.

Tørvesmuld virker ved sin Opsugningsevne og sit Indhold af 11—30 pCt. Huminsyre **energisk mod Forraadnelse**, og bliver derfor ogsaa i Sygehuse almindelig anvendt som det fortrinligste Absorberingsmateriale. **Tørvesmuld absorberer i højeste Grad den lugtende og flygtige Amoniakgas.**

Fortrinet af mine Abortanlæg lige over for Vaterclosets er:

1. Meget billige Anlæg, da Vandledning og Bassin spares.
2. Meget billige Driftsforhold som 1 til 10.
3. Ingen Indfrysning og derved fremkommende Brud af Rørledninger, en ellers ofte forekommende Ubehagelighed med heftig Lugt og Urenlighed.
4. Forøgelsen af Stofferne ved Anvendelsen af Tørvesmuld udgjør kun det dobbelte af deres oprindelige Kvantum, derimod ved Vandklosetter mindst det tidobbelte
7. Forraadnelse af Kulens Indhold og Udviklingen af Forraadnelsesgas undgaas.
8. Ved Blanding med Tørvesmuld tabe Exkrementerne deres modbydelige Form og blive et fugtigt Pulver som uden at vække Anstød kan haandteres og tillige er af en høj Gjødningsværdi.

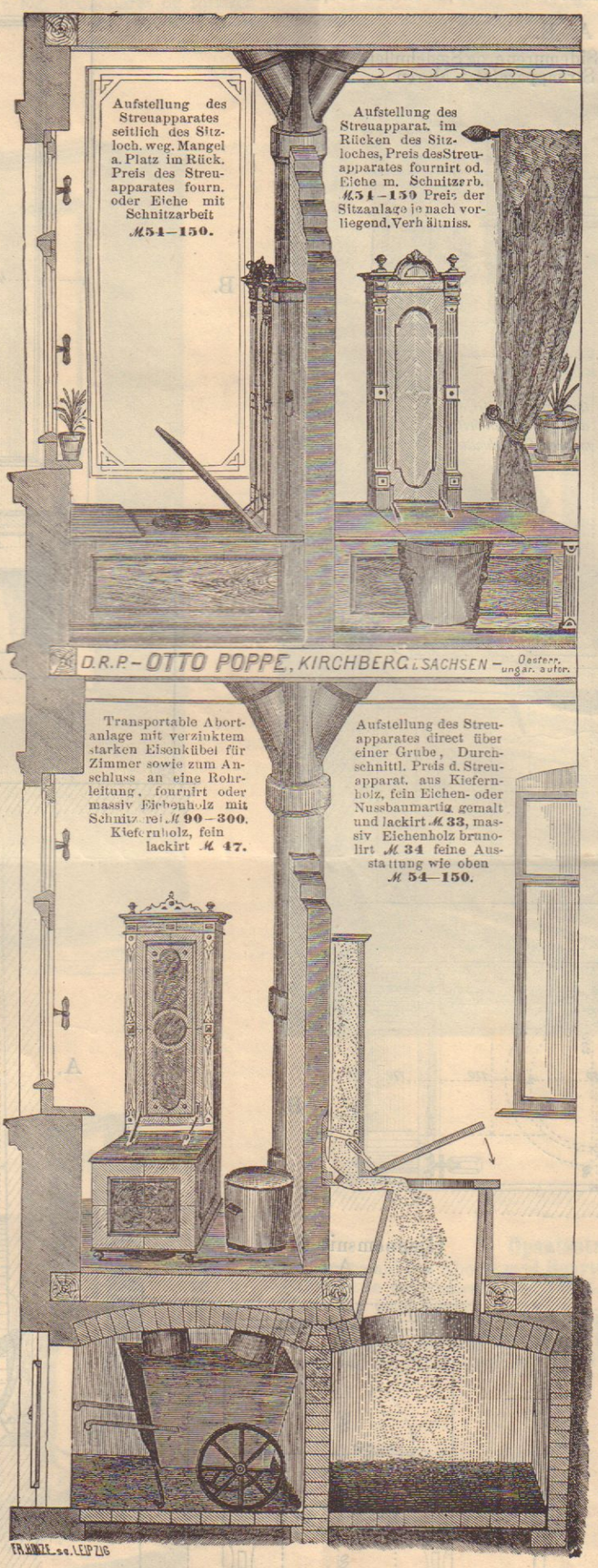

9. Der spares alle Udgifter til Desinfektionsmidler, idet Tørvesmuldens Indhold af Huminsyre stadig holder Massen svag sur; da de sundhedsskadelige Organismer i Følge Prof., Dr. Rob. Kochs Undersøgelse til deres Udvikling altid fordre en alkalisk reagerende Næringsbund, dø de bort i sure Opløsninger.

Tildækkes Exkrementerne strax efter Udsondringen formedelst mine ved Lukning af Laaget selvvirkende Strøapparater med Tørvesmuld, saa **forhindres Forraadnelsesgjæringen, og Opstigningen af stinkende Gas umuliggjøres, fremdeles forvandles Exkrementerne ved Uddragelse af Fugtigheden til en porøs Masse, der muliggjør Indtrængen af Luftens Surstof** gjennem den herved **befordrede Oxydation af de i Exkrementerne værende organiske Substanser** bliver Kilden til Sygdomme og de muligvis i Forvejen forhaandenværende **Sygdomsspirer selv grundig ødelagt.** En Gang saaledes mineraliseret, er Massen farefri og minder hverken gjennem Lugt eller Udseende om sin Oprindelse, og besidder tillige en høj Gjødningsværdi.

Jo regelmæssigere Skifterne mellem Tørvesmuld og Exkrementer ere jo grundigere paafølger Opsugningen.

Tørvesmuldens ovenfor anførte Egenskaber komme i betydelig højere Grad til Betydning naar de friske Exkrementer — som det sker ved mine Strøapparater — strax efter Abortens Benyttelse overstrøs med Tørvesmuld i Stedet for at det sker med større Mellemrum og paa større Skifter.

Mine i Tyskland og Udlandet patenterede Konstruktioner udmærke sig ved stor Simpelhed, Soliditet og næsten uopslidelig Durabilitet af den i Kassen anbragte mod Beskadigelser beskyttede Mekanisme. **Opstillingen er yderst simpel og uden at Sæderne og de Samlingsanlæg, som forefindes, behøve at forandres, og er let at gjennemføre. Forsendelsen sker færdig til Brug.**

De i medfølgende Betænkning konstaterede Fortrin af regelmæssig Virkning, Lugtfrihed osv. muliggjør Benyttelsen af mine Anlæg i de for den offentlige Færdsel udsatte Rum. **I Syge- og Soveværelser** ere disse uundværlige. Det højst elegante Ydre skuffer enhver Slutning angaaende Øjemedet og muliggjør Opstillingen i de fineste Saloner.

Mine Strøapparater strør ogsaa ethvert andet Strøelsemateriale, som Jord, Savspaaner, kemisk sammenblandede Midler osv.

I.

Strøapparatets Opstilling ved Siden af Sædehullet.

Pris for Strøapparat i Grantræ, malet og lakeret Mk. 33,00,
i Egetræ brunolieret . . . . . — 34,00,
fourneret eller Eg forziret i fineste Udstyrelse . . — 54,00 til Mk. 150,00.

Gjennemsnit A. B.

Ved mere end 460 mm Rum mellem Sidemurene og Sædehullets Midte behøves ingen Indladelse af Strøapparatet i Muren.

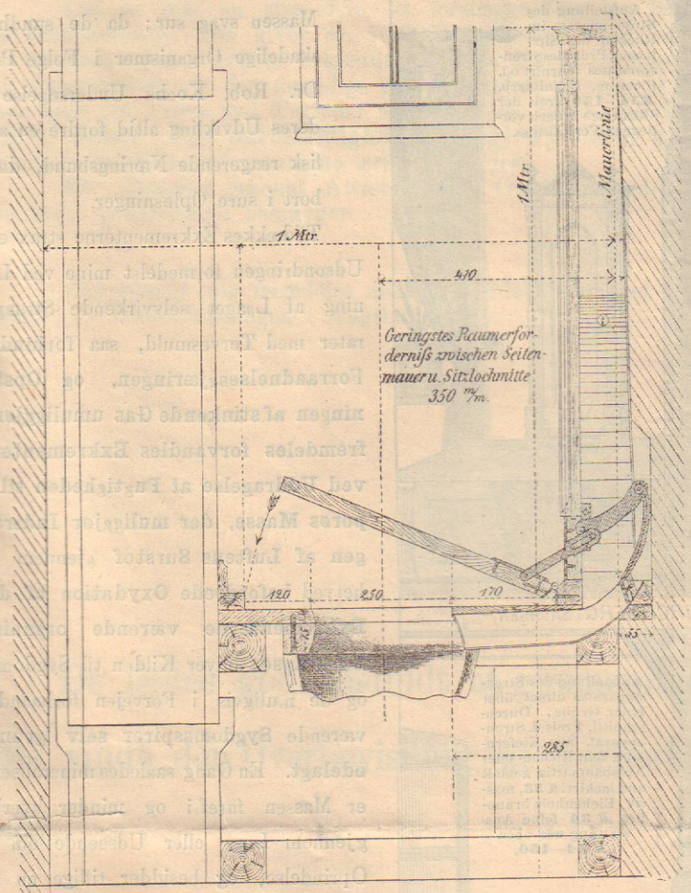

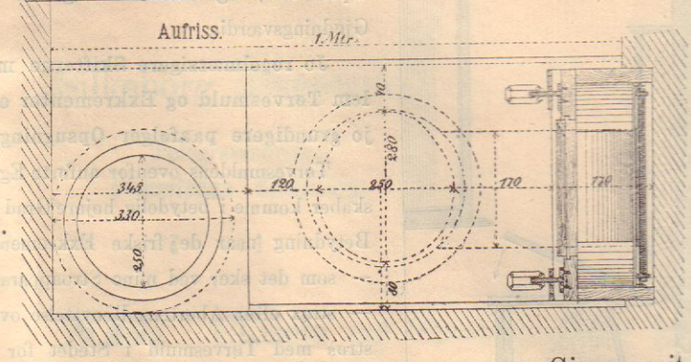

Prospekt af et Abortsæde med Udsnit i for Haanden værende Sædebrædt og Sædebækken til Optagelse af Strøapparatets Kanal. (I. & II.)

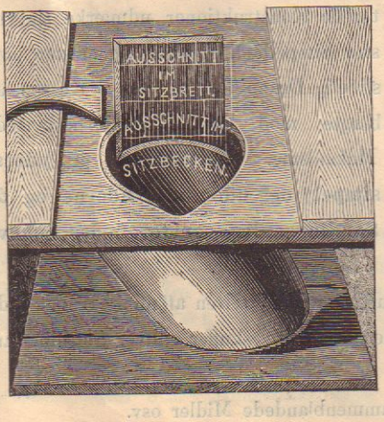

Gjennemsnit til II.

A.

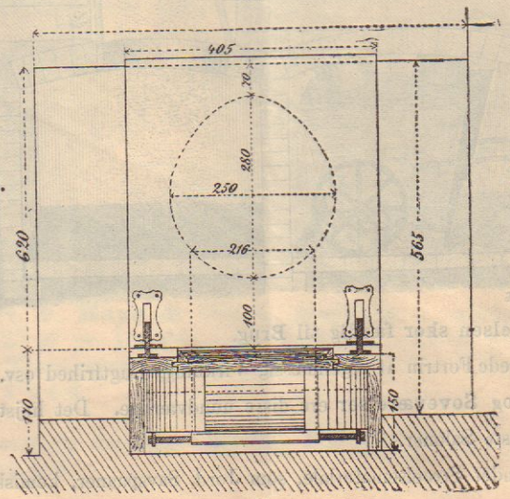

C.

II.

Strøapparatets Opstilling ved Ryggen af Sædehullet.

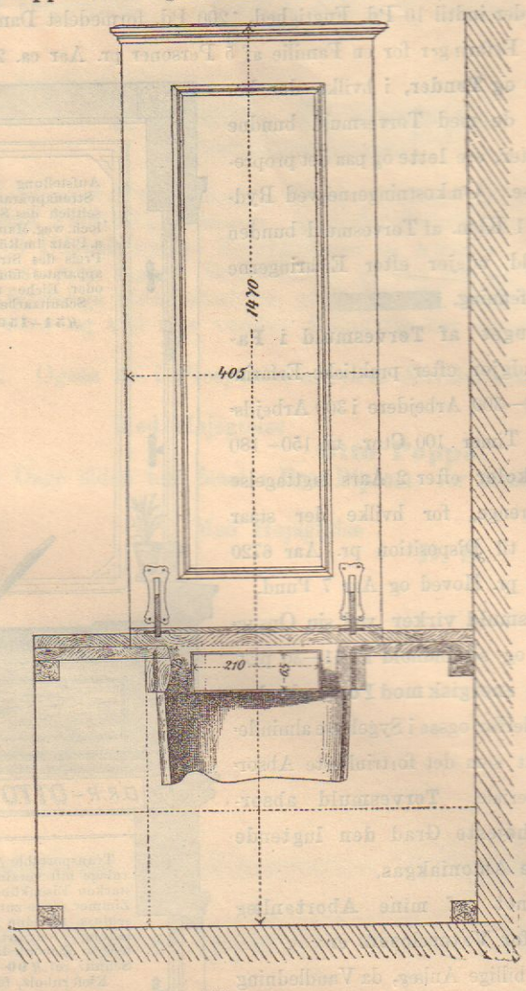

Pris for Strøapparatet i Grantræ, malet og lakeret . . Mk. 33,00
i Eg brunolieret . . . . . — 34,00
fourneret eller i Eg forziret i fineste Udstyrelse . . . — 54,00 til Mk. 150,00.
Prospekt af Strøapparatet og Snit B. D. af Sædeunderget II.

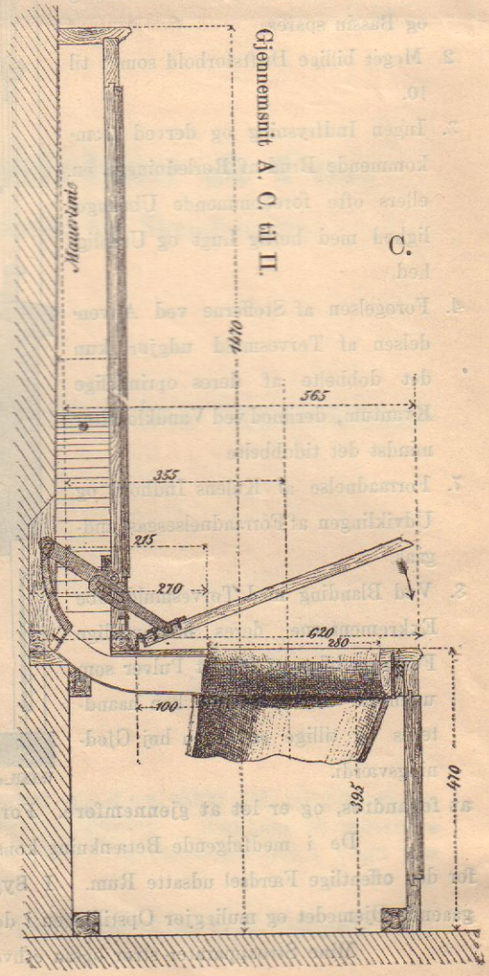

III.

Transportable Abortanlæg

med selvvirkende Strøindretning og fortinnet Jærnspand for Sove- og Sygeværelser, Sygehuse, Fængsler, Kaserner, Banegaarde, Skoler o. s. v.

I Fyrretræ naturlakeret . . . . . Mk. 47,00.
Masiv Eg, brunolieret og forziret . . . . . — 77,00 til 90,00.
fourneret eller Eg forziret i fineste Udstyrelse . . . — 90,00, 150,00, 200,00, 300,00.

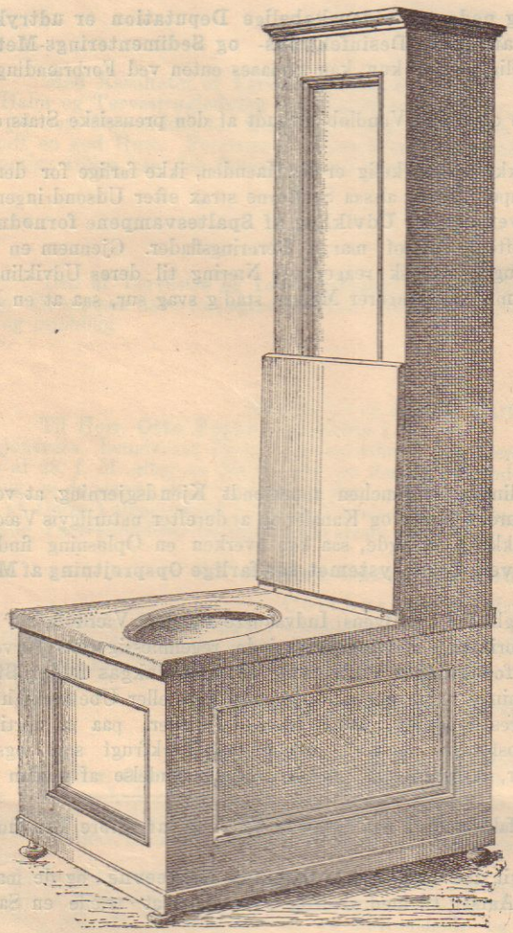

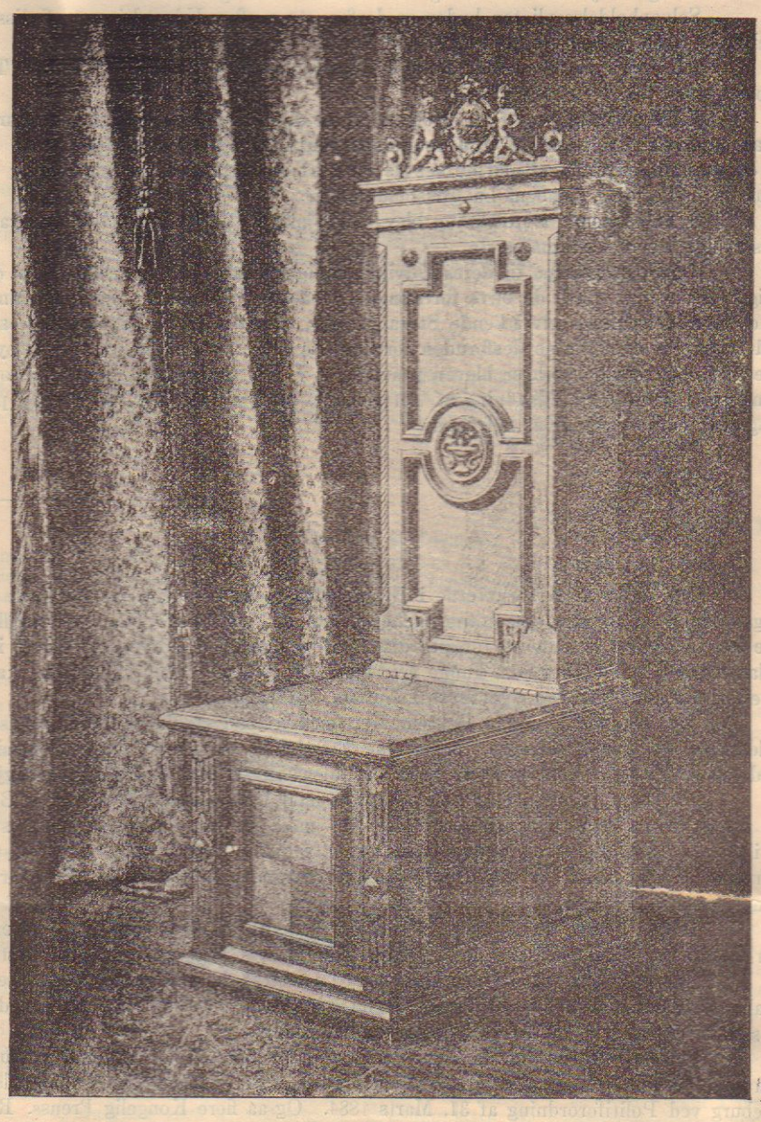

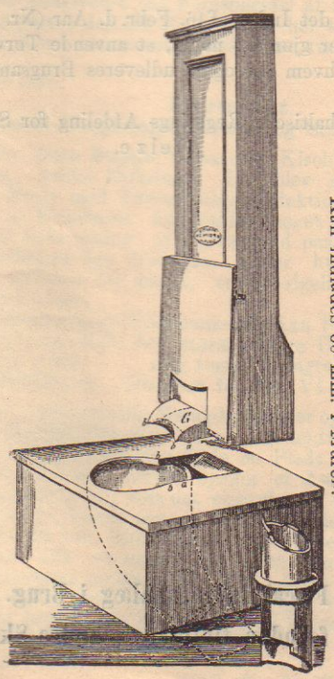

Kan indlades 60 mm. i Muren.

IV.

Opsatsstrøindretning

for Tørvesmul paa Aborte med Benyttelse af for Haanden værende Sædebræt.

I Fyrretræ naturlakeret eller malet og lakeret . . . . . Mk. 33,00,
Masiv Eg brunolieret . . . . . — 34,00,
fourneret eller Eg med Billedskjæreri i fineste Udstyrelse — 54,00 til 150,00.

Priserne forstaas leveret frit Banegaarden i Kirchberg, og ville disse med Told og Fragt koste her paa Pladsen omtrent samme Beløb i Kroner.

De nyere Erfaringer over smitsomme Sygdommes Væsen beviser, at de menneskelige Exkrementer, der ved deres store Vandindhold ere let forraadnelige ofte er den egentlige Oprindelse og Forplantningsaarsag for Smitten, f. Ex. af Typhus.

De forraadnede Abortstoffer danne ikke alene gode Arnesteder for Cholera, Typhus, Dysentrie og deslg., men er ogsaa direkte Frembringelser af septisk Gift.

Naar en berømt engelsk Læge udtaler, at af de aarlig i England forekommende 500,000 Dødstilfælde de 125,000 kunde forebygges, fordi de ere fremkomne ved daarlige Abortanlæg og deslg. Aarsager, saa kunne vi vel tilføje, at vi igjennem mangelfulde Aborter og forraadnede Abortstoffer frede for de farligste Fjender af vort og vore Naboers Liv og Sundhed.

Selvopholdelsespligten byder os derfor, strax efter Udsondringen af disse ved Forraadnelse højst farlige Stoffer at unddrage dem Forraadnelse, hvorved vi bedst beskytte os mod Smitte.

Hidindtil har man søgt at beskytte sig mod denne truende Fare ved Tilsætning af saakaldte Desinfektionsmidler, Jærnvitriol, Carbolsyre Kalk osv.

I Betænkningen af 18. Aug. 1880 af den af den preussiske Statsregering nedsatte videnskabelige Deputation er udtrykkelig sagt, at efter de foreliggende Undersøgelsesresultater ikke en eneste af de nu anvendte Desinfektions- og Sedimenterings-Methoder giver et kun nogenlunde tilnærmelsesvis sikkert Resultat, og at fuldstændig Uskadeliggjørelse kun kan opnaaes enten ved Forbrænding eller Oxydation og Forbrug gjennem Landhusholdningen.

I Følge denne Betænkning blev Udskylningen af Byernes Gjødningsvand i de offentlige Vandløb forbudt af den preussiske Statsregering for forskjellige Byers Vedkommende.

Da Spaltesvampe til deres Udvikling behøve Fugtighed, blive de, naar denne ikke tilstrækkelig er for Haanden, ikke farlige for den menneskelige Organisme, fordi de blive fortrængte af de til fri Surstof bundne Skimmelsvampe. Bliver altsaa Stofferne strax efter Udsondringen, som det sker formedelst mine selvvirkende Strøapparater, tildækket med Tørvesmuld, **saa bliver den til Udvikling af Spaltesvampene fornødne Fugtighed frataget** og Stofferne desforuden forvandlede til en porrøs Masse, der tilbyder Luftens Surstof mange Berøringsflader. Gjennem en Undersøgelse af Geheimeraad Koch er bleven paavist, at f. Ex. Cholera-Bacillerne behøve en fugtig alkalisk reagerende Næring til deres Udvikling, ved regelmæssig tilstrækkelig Tilsætning af Tørvesmuld, der besidder imellem 11—30 pCt. Huminsyre, reagerer Massen stadig svag sur, saa at en Bosættelse og Udbredelse ikke er at befrygte.

Det er en af Avtoriteterne i Bygningsfaget paa Ingenieur- og Arkitekt-Forsamlingen i München anerkjendt Kjendsgjerning, at ved Opløsningsprodukterne af Exkrementerne ødelægges selv de bedste af Cement fremstillede murede Kuler og Kanaler og at derefter naturligvis Vædskerne trænge ind i Jord og Brønde og forgifte disse. Bliver derimod Tørvesmul tilført i tilstrækkelig Mængde, saa kan hverken en Opløsning finde Sted eller danne sig frie Vædsker som kunne sive gjennem defekte Kuler, heller ikke kan **den ved Tøndesystemet saafarlige Opsprøjtning af Massen, hvorved Infektionsspirerne overføres i Luften**, forekomme.

Medens ved ubundne Exkrementer med fremad skridende Forraadnelse, Farligheden for Byens Indvaanere tiltager, Værdien for Landhusholdningen tvertimod forringes, beviser de Erfaringer, som ere gjorte af kemiske Fabrikker, at Gjødningen i de regelmæssig med Tørvesmuld behandlede Kuler mere koncentreres, og at der altsaa **ingen ved Forraadnelsesgjæring foraarsaget Uddrivning af Amoniakgas finder Sted.**

Da Tørvegjødning, naar den beskyttes mod Udvanding, Udtørring og Bortstøvning, uden nogen som helst Tab eller Ubehagelighed kan lagres i det Frie, kunne Haveejere, beskyttede mod alle Eventualiteter, compostere deres Gjødning, indtil Anvendelse sker, paa en dertil egnet Plads i Haven. Virkningen af saadan Gjødning er ved det store Indhold af Kvælstof, Phosforsyre og Kali, saavel ved Markfrugt som ogsaa ved Havefrugter, Bærbuske og Frugttræer ligefrem forbavsende, Blomster, Agurker, Grøntsager, Asparges osv. trives ved Anvendelse af saadan Tørvegjødning i uopnaaet Masse.

Intet til Dato kjendt System tilbyder Muligheden af at konservere Byernes Affaldsstoffer paa lignende Vis, og at tilføre Landhusholdningen disse i deres hele Omfang og i passende Form som Benyttelsen af Tør vestrøning.

Byerne ere jo uden Undtagelse med en Del af deres Frembringelser henviste til **det omliggende Oplands Kjøbeevne**, og de maa derfor i alle Tilfælde søge muligst at forøge denne Kjøbeevne. Derfor have Byerne dobbelt Aarsag til med alvorlig Overvejelse at træde en Sag nærmere som lover at blive af stor Betydning for Samfundet.

Efterat allerede den 6. Avgust 1883 ved Politiforordning af det Hertugelig Brunswigske Politi-Direktorat, Tørvesmuld-Desinfektionen er bleven paabudt for Byen Brunswig, har Politipræsident Dr. v. Arnim med Tilladelse af Kredsudvalget obligatorisk indført denne for hele Kredsen Magdeburg ved Politiforordning af 31. Marts 1884. Ogsaa flere Kongelig Preuss. Regeringer have gjort Magistraterne opmærksom paa denne udmærkede Fremgangsmaade, og den Hertugelig Anhalt. Regering har ladet følgende Forordning udgaa:

Til samtlige Skoleforstandere.

Hensyntagende til Bekjendtgjørelser af den Hertugelige Regerings Afdeling for det Indre af 16. Febr. d. Aar (Nr. 44 af den Anhaltischen Statsanzeiger) anbefale vi herved Skoleforstanderne overalt hvor Indretningen af Skoleaborter gjør det mulig, at anvende Tørvesmuld til Lugtfrigjørelse af samme. Tørvesmuldet kan forskrives i Baller etc. fra E. F. Hornung i Frohse, af hvem der ogsaa udleveres Brugsanvisninger.

Dessau, den 23. September 1884.

Hertugl. Anhaltische Regerings Afdeling for Skolevæsnet.
Oelze.

Paa den K. K. østr.-ung. Statsbane er der over 90 af mine Tørv-Fæcalbindingsanlæg i Brug.

I Frauenfelsschule og Børnehospital i Altenburg, Sachsen, er der, foruden tidligere i andre Skoler modtagne, igjen bestilt 32 Strøapparater.

Af en stor Mængde Betænkninger over Værdien af Tørvesmuldgjødningen og af mig leverede Abortanlæg gjengives Følgende:

Riddergodset Iden b. Goldbeck den 23. Jan. 1883.

Deres Forespørgsel om Virkningen af Tørvestrøgjødningen kan jeg kun besvare almindelig derhen, at Resultatet mod andre Gjødningssorter har været paafaldende gunstig.

Freise.

Cunrau den 23. Jan. 1883.

Ogsaa de med Tørvestrø i Sandjord gjødede Kartofler gav i Kvantitet og Kvalitet et meget stort Udbytte.

Riddergodsejer **Rimpman.**

Oldenburg den 28. Januar.

Med Resultatet af Tørvestrøgjødning har jeg i 3 Aar været meget tilfreds. For to Aar siden har jeg anstillet Sammenligningsforsøg mellem Halm og Tørvestrøgjødning ved Kartofler og Havre; ogsaa ved Enge viser Tørvegjødning sig betydelig bedre end andre Sorter. Siden den Tid har jeg som Strømiddel for Heste kun brugt Tørvestrø, og ingen anden Gjødning haft til Sammenligning; men jeg har ved Kartofler og Rug stedse haft en god Høst. Foretrækker Tørvestrøgjødning paa Sand og Lerbund i ethvert Tilfælde fremfor Halmgjødning, da den altid holder Jorden løs og fugtig; tillige kan den fordeles meget mere sparsom; uden at man sporer, at Afgrøden staar mindre frodig.

H. G. Beilken.

Brunswig den 28. Januar 1883.

Den af Tørvestrø og Latringjødning dannede Compost bliver her anvendt ganske som man vil frisk eller aflagret og er meget efterspurgt, thi mange Økonomer have forpagtet saadanne Kuler af Skoler og Kaserner etc. for hele Aaret, hvilket de sikkert vilde have undladt, dersom den ikke var god og prisbillig.

G. Burmeister, Hofgartner.

Magdeburg den 18. Marts 1885.

Til Herr. **Otto Poppe**, Kirchberg i S.

Vi gjensvare hengivenst Deres Velbaarenhed paa Deres behagelige Skrivelse af 28. f. M. efter en Meddelelse fra den herværende Garnisons-Forvaltning, at de denne til Undstyrelse af den nyopførte Beboelsesbarak F hersteds af Deres Velbaarenhed leverede Værelsescloseter med patenteret selvvirkende Tørvesmuldstrø-Indretning har staaet deres Prøve i enhver Henseende.

IV Armee Corps' Intendantur.

Cottbus, den 26 Marts 1886.

Til Herr **Otto Poppe** i Kirchberg i S.

Paa Forespørgsel af 10 ds. svare vi hengivenst, at de af Dem leverede Abortanlæg efter Tørvfæcalsystemet har vist sig som gode, og at de ere propre og lugtfrie.

Kongelig Jærnbane Driftsamt
Freibich

Frankfurt a. M. den 12. Marts 1886.

Til Hrr. **Otto Poppe**, velbaaren, Kirchberg i S.

Deres Velbaarenhed gjensvare vi paa Deres behagelige Skrivelse af 10 ds. hengivenst, at vi ere godt tilfredse med de af Dem leverede Abortanlæg efter Tørvfæcalbindingssystemet, og at vi agte fremdeles at indføre disse Anlæg.

Ligeledes meddele vi Dem med Hensyn til Deres Forespørgsel af 13. ds. hengivenst at Anvendelsen af det af vore egne Moser vundne Strømateriale allerede i længere Tid paafølger til vor Tilfredshed, og det endog i de fleste af Byens kommunale Bygninger; disse have næsten alle Sæder over Kuler, saa at vi strø Tørvesmuldet i sidstnævnte. Saa snart Anvendelsen af den indvundne Gjødning bliver mere sikret, skulle vi søge at udvide Desinfectionen ogsaa til Privatbygninger.

Magistraten.

Herr. **Otto Poppe** i Kirchberg.

Vi meddele Dem herved hengivenst paa Forespørgsel af 2. Marts 1886 at Aborstrøindretnings-Anlægene i den III Bezirksskole her endnu ikke er taget i Brug. Derimod har den i herværende Fattiggaard vundet vor fulde Tilfredshed.

Plauen, den 4. Marts 1886.

Byraadet.
Osthoff, Regjeringsbygmester og Stadsbyggeraad.

Hrr. **Otto Poppe**, velbaaren, Kirchberg i S.

Paa Deres Forespørgsei, hvilke Erfaringer der blev gjort ved den under min Ledelse stillede Skole med Tørvesmulddesinfektion, kan jeg til min Glæde meddele Dem, at Resultatet kan kaldes meget gunstigt, thi siden den Dag at den første Indstrøning af Tørvesmuld paafulgte, er af den modbydelige og sundhedsskadelige Abortgas, under hvilken de Bosiddende af 6 Bezirksskole tidligere led meget, trods rigelig Ventilation og Desinfektion, ikke mærket noget.

For det almindelige Velbefindendes Vedkommende kan jeg kun ønske at Deres Desinfektionsmiddel maa finde den størst mulige Udbredelse.

Chemnitz, den 18. Jan. 1884. Jeg tegner højagtelsesfuldt.

E. Goldammer, Direktør for den VI Bezirksskole.

Da Tørvesmuld anvendt i tilstrækkelig Mængde opsuger og desinficerer Exkrementerne saa at ildelugtende Gasarter ikke kan undvige i Luften saa lader der sig ogsaa let i enhver Beboelse finde en Plads for Opstillingen af et Closet. Der er nu allerede bleven bygget et Antal Tørvestrø-Closetter af forskjellige Konstruktioner, som det viste sig paa Hygieine-Udstillingen i Berlin 1883, hvor der kunde ses en Række af den Slags Closetter. Ogsaa Hrr. Otto Poppe har konstrueret et Tørvestrø Closet, hvilket udmærker sig fremfor alle de andre ved Simpelheden af Construktionen, og derved funktionerer meget godt. Ved dette Closet paafølger Udspredning af Tørvesmuld først naar Laaget er tæt ved at slutte, hvorved Exkrementerne altid befinde sig tildækket med Tørvesmuld i Closettet.

Forsøgsstationen Pommritz.

Prof Dr. **E. Heiden.**

Crefeld, den 7. April 1885.

Herrerne **Barthe & Jessnitz**

Paa Deres Forespørgsel meddeler jeg Dem gjærne til Svar, at det mig i sin Tid leverede Tørvestrø-Closetapparat System Poppe funktionerer fortrinlig og udfylder sit Formaal.

Trods at der i samme Kule udtømmer sig et Vandcloset fra 1. Sal er den siden at Tørvestrø-Closettet er taget i Brug i Stuen næsten bleven fuldstændig lugtfri. Besværlighed ved Rydningen af Kulen formedelst den her brugelige Damppumpe har ikke vist sig.

Skulde det alligevel i Længden vise sig nødvendig, vilde jeg i ethvert Tilfælde ogsaa lade det øverste Appartement forsyne med Deres Tørvestrø-Apparat, da den fuldstændige Opnaaelse af Lugtfrihed, og den meget langsomme Fyldning af Kulen, forekommer mig at tilbyde umiskjendelige Fordele.

Højagtelsesfuldt og hengivenst.

Dr. med. **Gustav Schneider.**

Hamburg den 17. Marts 1886.

Herr. **Otto Poppe**, Kirchberg.

De fra Dem modtagne Abortanlæg for Tørvestrø har jeg samt 14 Personer afbenyttet i min Sommerbolig forrige Aar, trods at Aborten ligger i Syd og Afbenyttelsen har været betydelig, saa var dog ikke at klage over daarlig Luft. Efter Udsagn af min Gartner er Gjødningen strax og som løsnende Materiale god at anvende. Jeg kan og har allerede mange Steder anbefalet disse Aborter efter min Overbevisning.

Højagtelsesfuldt.

J. H. M. Brekelbaum,
Bureau for Arkitektur.

Den Kongel. Bygningsraad Hrr. Rheinhard i Stuttgart siger i Nr. 14 Aargang 1885 af »Würtemb. Wochenblatte für Landwirthschaft« udgivet af den Kgl. Centralstelle. Efter de af Undertegnede i Stuttgart anstillede Forsøg formaa Tørvesmuld at binde 12 Gange af sin egen Vægt af Fæcalstoffer saa fuldstændig, at Massen bliver helt lugtfri og deres Oprindelse ikke kan erkjendes mere. Den saaledes sammensatte helt fastblevne Tørvegjødning kunde uden Vanskelighed med Skovle læsses paa Vogne. De med Tørvesmuld beskikkede Tørveclosetter, som af Fabrikant Poppe i Kirchberg i S. efter en meget formaalstjenlig Construktion og i en god Kvalitet bliver fremstillet, finde fra Aar til Aar stor Udbredelse, idet Aborterne herved holde sig lugtfri og den ved utætte Kuler uundgaaelige Gjennemsiven af Abortaile i Jorden, i Kjældere og tæt ved liggende Brønde osv. forebygges.

Dylken Rhinpreusen, den 4. April 1885.

Herrer **Barthe & Jessnitz**, Crefeld.

Vi attestere Dem gjærne paa Deres Ønske, at vi med de Tørvestrø-Closetter, System Poppe, er fuldstændig tilfreds, og at vi kun kan anbefale hans Indretning.

Ved de i vort Væveri indrettede **10** Closetter er absolut Lugtfrihed opnaaet.

Agtelsesfuld
gez **Thum & Sønner,** Fløjlsvæveri.

P. P.

Det mig af Herr. O. Poppe i Kirchberg for 1½ Aar siden leverede Tørvesmul-Strøapparat har vist sig i enhver Henseende fortrinlig. Ethvert Spor af ilde Lugt er gjennem disse bleven hævet. Og den indvundne Gjødning har i mine Haver fremkaldt overordentlige Resultater. Enhver som er betænkt paa at fremme Sundheden og Behagelighe den i Huset, kan man ikke anbefale de forholdsvis billige Apparater varmt nok.

Pausa, den 15. Marts 1886.

Herz, Præst.

Kirchheim-Teck, 14. Marts 1886.

Herr. **Otto Poppe** Kirchberg i Sachsen.

Paa Deres ærede Tilskrift af 10. ds. meddeler jeg Dem med Glæde, at jeg med de fra Dem for 1½ Aar siden forskrevne Strøkasser for Tørvesmuld er meget tilfreds, og at jeg finder dem virkelig anbefalelsesværdige.

Højagtelsesfuldt.

Ch. Maurer, Overlærer.

Den systematiske Binding, Bortrydning og Anvendelse af Fæcalstoffer fra hele Byer under Anvendelse af Tørvesmuld,

af **O. Poppe**, Kirchberg i S.

Den 16. Decbr. 1885 overrakte Repræsentanten for et stort Kapitalistselskab, Kommunalbestyrelserne af et større Antal tyske Byer Tilbud om at drive Desinfektion, Binding, Bortrydning og fordelagtigste Anvendelse af de menneskelige Udtømmelsesstoffer formedelst Tørvesmuld, ved billige Betingelser og for en længere Aarrække.

Selskabet har gjennem sin Repræsentant og sin Ingenieur meget omhyggelig ladet gjennemse de af mig udarbejdede Planer, og er beredt til at indrette og overtage Driften af denne Fremgangsmaade i alle de større Byer som har besluttet sig til at indføre denne. De efter mit Patent fremstillede Anlæg vil Selskabet overlade Husejerne ved Kjøb eller Lejevis; ved egne godt kontrollerede Folk vil de lade besørge Istandholdelse og Fyldning af Strøapparaterne med Tørvesmuld, samt ogsaa regelmæssig Bortrydning af Gjødningen, som Selskabet ved rationel Forarbejdning lader omdanne til en indholdsrig god transportabel Handelsgjødning. Der kan vel næppe opstaa Tvivl om at ved en saadan Gjennemførelse alle de Mangler, der ellers hæfte ved andre Systemer til Byernes Renholdelse bortfalde ved Tørvefæcalbindingsmethoden, og denne derfor vil træde i Spidsen for de nu anvendte Systemer, den vil utvivlsomt ved sine i højeste Grad egne Fortrin gjøre sig gjældende i en endnu større Maalestok end det allerede er Tilfældet nu, og vil Bygmestre og Bygherrer meget ofte komme i den Stilling at beslutte sig for denne.

Da det maaske for Kommunalbestyrelser i Byer som ikke kunne tillade sig den dyre Luxus af Kanalisation kunde være af Værdi at blive gjort bekjendt med Indholdet af det de ovennævnte Byer gjorte Tilbud, og da Selskabet ogsaa er beredt til at træde i Forbindelse med andre Byer om Indførelsen af Systemet, følger dette herved i Ordlyd.

Selskabet vilde:

I. a. paa egen Bekostning opstille i Aborterne og Husene selvvirkende Tørvesmuldstrø-Apparater efter det til nu anerkjendte System Patent Poppe, da det er en væsentlig Fornødenhed til Opnaaelse at det efterstræbte Formaal at Exkrementerne umiddelbar efter Udtømmelsen bliver bunden med Mosetørv.

b. at afholde Udgifterne ved Strøapparaternes Reparation paa egen Bekostning.

c. at levere Husejeren resp. Lejeren den fornødne Kvantitet Tørvesmuld paa den Maade at de dertil af Selskabet anstillede Opsynsmænd selv besørger Fyldningen af Apparaterne for at forebygge enhver Ubekvemmelighed for Husenes Beboere, og at muliggjøre en fuldstændig regelmæssig Tilstrøning af Udsondringsstofferne og

d. at Abortkulerne i korte Mellemrum blive tømte for deres Indhold, hvilket sidste bliver Selskabets Ejendom.

II. Som Leje for de Selskabet tilhørende Tørvesmuldstrøapparater og som delvis Skadesløsholdelse for Levering af Mosetørv og for de Omkostninger ved Lønnings- og Expeditionsgebyrer kræver Selskabet:

a. af enhver Husejer, som ønsker at betjene sig af denne Indretning, en Betaling pr. Aar af følgende Gebyr: 1½ pCt. af den Indkomst, som vedkommende Grundstykke maatte være indskreven for i Byens (Kommunens) Matrikularprotokol, og 10 Mark for hver af de Tørvestrø-Apparater, som skal opstilles, hvorved det dog maa gjøres til en Betingelse, at ingen Abort i de vedkommende Huse, som skal benyttes, maa forblive uden Strøapparat. Forefindes der i enkelte Huse flere Abortsæder end fornøden, og forekommer det Husejeren ønskelig at spare Afgiften for enkelte Sæder, saa maa disse lukkes og det derpaa fastgjorte Laag plomberes af Byens eller Selskabets Embedsmænd.

b. Disse Gebyrer maa (ligesom Vandafgiften i Chemnitz) have Karakteren af en paa vedkommende Grundstykke hæftende, offentlig Afgift, saa at den senere Ejer af Huset betaler Restancer, som den forrige Ejer maatte skylde.

c. Disse Gebyrer blive indkrævede af Byraadet (i Chemnitz tilligemed Vandskatten til de for sidstnævnte fastsatte Terminer, som det her gjorte Forslag lyder) af de vedkommende Husejere og udbetalt Selskabet en Maaned efter hver Termin.

d. Under Fradrag af 10 pCt. af de undertiden samlede Gebyrer, hvilken Procentsats er at betragte som Selskabets Afgift til Byen og som Skadesløsholdelse for Inkassation af Gebyrerne; Beløbet tilfalder Byen som dets Ejendom. Af en yderligere Beskatning ved at drage Selskabet til Betaling af kommunale Anlæg maa fraraades.

III. I Betragtning af Selskabets Formaal væsentlig at fremme Byens Beboeres fælles Vel og at spare Kommunen for bekostelige Anlæg, vilde Magistraten:

a. Indrømme Selskabet den udelukkende Koncession til en forretningsmæssig Bortrydning og Anvendelse af de menneskelige Udsondringsstoffer i Byen paa en Varighed af 35 Aar og forpligte sig til i dette Tidsrum ikke at tillade eller koncessionere et lignende Foretagende, heller ikke at drive et saadant selv for Byens Regning.

b. Byens Øvrigheder ville ikke alene drage Omsorg for at Selskabets Indretninger blive indførte i de selve Byen tilhørende Grundstykker, men ligeledes med Eftertryk virke for at det ogsaa i muligst kort Tid sker i private Huse og ved nye Huse ligefrem gjør det til en Betingelse.

c. Magistraten overlader Selskabet et passende Grundstykke til deres Bygninger og Lagerpladser, saa længe Koncessionen varer, uden at beregne Leje derfor og i muligst Nærhed af Banegaarden, og

d. selv andrage hos Ministeriet om, at Selskabet maa faa Tilladelse til at forbinde nævnte Grundstykke ved Jærnbanespor med Statsbanen.

e. Da det med Tørvesmuld blandede tørkornede Indhold af Abortkulerne hverken besidder Afsky vækkende Udseende eller nogen som helst ilde Lugt, saa maa der ikke finde nogen Indskrænkning Sted for Selskabet paa en bestemt Dag eller Nattid til Rydning og Bortkjørsel af Gjødning gjennem Byens Gader.

„Jyllandsposten"s Bogtrykkeri.

Om Torvemel

Særtryk af „Jyllandsposten"s Landbrugstidende for den 13. November 1886.

Skjønt det ofte er paaviſt, at der næppe i nogen af Landbrugets forſkjellige Grene viſes ſaa ſtor Ødſelhed ſom i Gødningsſpørgsmaalet, der dog er hele Landbrugets Livsnerve, gives der desuagtet en uendelig Mængde Avlsbrug, hvor Alt endnu gaar i den gamle Slendrian og hvor ligeſaa meget maaſke tabes ved Anvendelſe af for dyre Stoffer paa urette Sted ſom ved Sloſeriet, der lader en ſtor Mængde af de Plantenæringsſtoffer, man beſidder, gaa umærkeligt og ſporløſt tabte. Det forkaſtelige herved, der nogenledes kunde gaa under opadgaaende Konjunkturer, bliver under tilbagegaaende eller ſtagnerende Tider, ſom de nuværende, ligefrem ødelæggende for de Brugere, der ikke kunne eller ville indſe, at nu gjælder det først og fremmeſt om at paſſe paa det, man har, og dernæſt ved rigtigt Udvalg at tilføre Jorden netop de Stoffer, den mangler, for det billigſt mulige kontante Udlæg, men dog ſaaledes, at ſamme Virkning opnaas ſom ved langt koſtbarere Gødninger. At dette for Fosforſyrens Vedkommende under mange Forhold lader ſig udføre ved Anvendelſen af Peiner Foſfatet eller andre gode Fabrikata af Thomasſlakken, tillod jeg mig i forrige Uge at paaviſe, ligeſom jeg i Dag ſkal tillade mig at gjøre opmærkſom paa, at aldeles lignende Forhold exiſtere for Kvælſtoffets Vedkommende.

Kvælſtoffet er ſom bekjendt uundværligt for Planterne. Det er vor koſtbareſte Gødning og betales i Reglen med ca. 1 ℳ pr. Pund i Kunſtgødningerne, og koſter os ſtundom ved forceret og uforſnuftig Brug af Foderſtoffer næſten ligeſaa meget i Møddingen, hvor velbehandlet og vel gæret Gødning efter de Wolffſke Tabeller kun i Gjennemſnit indeholder cirka ½ pCt., medens de fleſte Landbrug beſidde en næſten uudtømmelig Kvælſtofskilde i deres Tørvemoſer, hvis Maſſe i lufttør Tilſtand efter ovenanførte Tabeller indeholde fra 1—3,16 pCt. Kvælſtof og ſom desforuden beſidder det ſtore Fortrin, at Tørvejorden iblandet Gødningen binder og frelſer en betydelig Del af dennes Kvælſtof fra at gaa tabt ſaavel ved Fordampning ſom ved Bortſivning. Man tilgive, at jeg kommer tilbage til det noget fortærſkede Tørveſmuldsſpørgsmaal, men der er i Virkeligheden noget højſt urimeligt i at betale Chiliſalpetrets og Blodgødningens Kvælſtof i dyre Domme og vrage Tørveſmuldets, der ikke koſter en Sjettedel, ſelv om man beregner Arbejde og Ulejlighed til allerhøjeſte Pris, hvorhos det i de Forhold, der paſſer for det, frembyder andre uomtviſtelige Fordele af ſtørſte Betydning. Jeg maa dog her forvare mig mod at ville kaſte Vrag paa Chiliſalpetret og Blodgødningen. De ere begge ypperlige Stoffer, og ſkjønt det førſte er ſom en Rageknib, der let ſaarer den Ukyndige, der bruger den, ſaa have

de dog begge deres fuldt berettigede Plads i Agerbruget. Jeg paastaar kun, at der gives Forhold, hvor Salpetret, trods manglende Kvælstof, er absolut forkasteligt, og hvor det for begge Stoffers Vedkommende maa siges, at et langt bedre og heldigere Resultat vilde opnaas ved Anvendelsen af Tørvesmuld. Dette vil navnlig være Tilfældet paa Jyllands mange lette og sandede Jorder. De jyske Sandjorder mangle i en paafaldende Grad Ler og derved Evnen til at tilbageholde de i Vandet opløste Plantenæringsstoffer, der som Superfosfatets Fosforsyre eller Chilisalpetrets Kvælstof paa slige Jorder opløses af det første Regnskyl og for en stor Del gaa tabte uden at komme Vegetationen til Gode. Muldjorden, der i Retning af absorberende Evne paa en vis Maade er i Stand til at erstatte Leret, er i Reglen kun til Stede i ringe Grad paa den egentlige Sandjord, der i høj Grad er muldfattig. Slige Jorder bør derfor have deres Kvælstof tildelt under en saa bunden Form, at det vel er tilgængeligt for Planteroden, men ikke udskylles med Regnen, og dette er netop Tilfældet med Tørvens Kvælstof, naar Tørven præpareres og anvendes rigtigt. Paa Forhaand bør dog bemærkes, at en saa fejlagtig Anvendelse som at kjøre upræpareret Tørv paa en Sandmark i det daarlige Haab derved at forøge Muld- og Kvælstofmængden, ikke blot ingen Gavn gjør, idet Tørven til evige Tider vedbliver at henligge i Madjorden som Tørvebillinger, men ogsaa gjør direkte Skade. Tørv er, som vi Alle vide, et Produkt af Plantereſter, der indeholder ca. 80 pCt. Kulstof i lufttør Tilstand og, som ovenfor anført, indtil 3⅙ pCt. Kvælstof i den stærke og sorte Tørv, men kun 1 à 2 pCt. i den lyse og lette, hvilket dog er ca. 4 Gange saa meget, som der findes i Staldgødningen, men modsat Kvælstoffet i denne er til Stede i uopløselige organiske Forhold, der ikke lader det udvaskes af Vandet, hvilket maa antages at være sket med Tørvens vistnok ikke ubetydelige oprindelige Indhold af Kali og Fosforsyre, der nu ere næsten spørløst forsvundne, men hvoraf det sidste dog af og til findes lejret i Mosens Bund under den ved sin blaa Farve saa let kjendelige Form, Vivianit, der af den Grund er saa søgt af Landbruget. Anvendelsen og Nytten af Tørv i Agerbruget beror altsaa paa, om man kjender en Fremgangsmaade, der kan skille den af med dens skadelige Humussyre, bringe dens store Knlstofmængde til at overgaa til frugtbart Muld, samt gjøre dens betydelige Kvælstofmængde tilgængelig for Planterne. Begge Dele opnaas allerede til Dels ved den simple Forholdsregel at findele og udtørre Massen, saa at alle dens Partikler udsættes for Luftens Indvirkning, men dog paa en endnu langt fuldkomnere og heldigere Maade, naar den saaledes præpareredе Masse underkastes en yderligere Gæring.

Herved er det særdeles heldigt, at godt lufttørret Tørvesmuld formaar at indsuge sin egen Vægt 8 à 9 Gange af Vand, medens vor næstbedste Strøelsesmateriale, Halmen, bragt i Hakkelseform, hvor den indsuger den største Vandmængde, kun formaar at gjøre det 4 Gange. Alene denne vandsugende Evne gjør Tørvemelet særlig skikket til Strøningsmateriale, hvorved den kostbare Halm, der først ret vurderes i de magrere Egne, kan faa en langt bedre Anvendelse. Hertil kommer endnu Tørvemelets kostelige Evne til at binde Gødningens flygtige Ammoniak, saa at denne herved bliver langt værdifuldere, medens samtidig Tørvens skadelige Bestanddele bindes, dens Kvælstof gjøres mere opløselig og det samlede Produkt, om man saa vil, forædles og faar en betydelig højere Værdi, end naar Bestanddelene gives adskilte hver for sig. Det bør fastslaas, at vi ikke besidde noget Strøelsesmateriale, der frembyder saa væsentlige Fordele som Tørvemelet, kun bør det erindres, at det gjør Fordring paa at henligge i længere Tid i Møddingen, saa at Gæringen fuldbyrdes inden Udkjørselen paa Marken, hvilket kjendes paa, at det Hele udgjør en ensartet Masse. En rigelig Anvendelse af Tørvemel vil bedre end Tag over Møddingen bevare Gødningens Stoffer for Fordampning og Udvaskning, medens det samtidig tilfører den en stor Kvælstofmængde og, for den lettere Jords Vedkommende, en ikke ubetydelig Muldmasse, der her vil have stor Betydning. De Indvendinger, der have været gjorte mod Tørvemelet som Indstrøningsmateriale, have alle vist sig uholdbare, ligefra Paastanden, at det skulde forurene Staldluften, forvolde Svineri ved Malkningen og skade Hestenes Hove. Faktum er, at ingen Ventilation formaar at

frembringe en saa fuldkommen ren og lugtfri Staldluft som Tørvestrøelsen, og hvad dets Anvendelse i Hesteſtalde angaar, hvor dog den højeſte Renlighed fordres, giver en saa erfaren Heſtekjender som Grev Wrangel det den ypperligſte Anbefaling og paaviſer i ſin Haandbog for Heſtevenner, Pag. 113—116, at det overalt, hvor det har været anvendt, saavel i de østerrigſke og hollandſke Kavaleriſtalde, som hos praktiſke Landmænd, har givet de bedſte Reſultater, bevaret Heſtenes Hove, ſparet paa Halmen og leveret en ypperlig Gødning. Værre er den Indvending, der gjøres mod den ved Tørveſtrøelſen frembragte Gødning, at den ikke ſkulde egne ſig for alle Jorder. Heri kan der vel være Noget, idet en meget ſtærk Tørveſtrøelſe, der vil være overordentlig heldbringende for den lette Sandjord, ikke uden Grund maa formodes at gjøre den ſtive og kolde Lerjord endnu koldere og ubekvemmere, ſaa at Chiliſalpetret maaſke her vil være en fordelagtigere, om end betydelig dyrere Kvælſtofskilde, men dette udelukker ikke, ſelv paa disſe Jorder, en mere maadeholden Brug af Tørveſtrøelſen og viſer kun yderligere, at den forſkjellige Gødning ſkal bruges med Omtanke under forſkjellige Forhold. Det kan imidlertid betragtes ſom aldeles afgjort, at den lette Sandjord ikke kan erholde Kvælſtof under en billigere og heldigere Form end gjennem Tørveſtrøelſen, og gives der da ſamtidig Jorden den manglende Fosforſyre og Kali under de for denne Jord ſærlig heldige og yderſt billige Former af gode findelte Thomasſlakker og Kainit, vil Frugtbargjørelſen af Jyllands mange Sandjorder herved kunne erholdes for en billig Penge og viſe ſig langt mere lønnende, end naar de koſtbare Stoffer: Chiliſalpeter og Supperfoſfat, anvendes. Naar derfor Tørvemelet ikke anvendes i større Forhold, end det i Øjeblikket ſker her i Jylland, er Grunden ventelig, at man enten er bange for den derved forøgede Ulejlighed eller finder det temmelig dyrt, naar det ſkal kjøbes. Paa den første Grund ſkal jeg ikke ſpilde et Ord, thi ſkyer man en Ulejlighed, der bringer Fordel, kan man ligeſaa godt pakke ſammen først ſom ſidſt, og hvad den ſidſte angaar, da kan Tørvemelet, der vel desværre nu ikke fabrikeres længere her i Landet, abſolut talt ikke kaldes egentlig dyrt, ſaalænge det fragtfrit kan erholdes fra Tyſkland til ca. 1½ Reichsmark pr. 100 Pd i Vognladninger af 20,000 Pund; men noget Andet er, at ogſaa denne Pengeudgift for en Del kan ſpares, naar man ikke er bange for den Ulejlighed at lade Tørven opkaſte i Dynger paa Moſen, hvor den bør henligge 1 Aar eller 2 udſat for Froſten og jævnligt omſtikkes til den ſmuldrer for Redſkaberne, for derpaa at hjemkjøres i ſaa tør Tilſtand ſom muligt under det letbyggede Skur, hvorfra man henter ſit daglige Behov af Strøelſe, der dog i ſaa Fald gjærne er mere fugtig og ikke ſaa findelt ſom Tørvefabrikernes og derfor bør anvendes i Grebningen i noget større Mængde.

Der er dog endnu et Forhold, hvor Tørvemelet fortjener en udelt Paaagtning, nemlig med Henſyn til de menneſkelige Udtømmelſer, der alle Vegne volde ſtort Beſvær, forpeſte Luften og blive Bærere for ſmitſomme Sygdomme, idet de ofte paa Landet garnere Gaardene paa den uheldigſte Maade, medens deres kvælſtofholdige Stoffer gaa tabte. De desinficerende Stoffer, ſom Jærnvitriol, Karbolſyre, Kalk, oſv., der i enkelt eller ſammenblandet Tilſtand ere foreſlaaede, virke alle ſkadeligt paa Planteværten i denne Sammenſætning og berøver denne ellers saa værdifulde Gødning meget af dens Værdi, uden dog derfor, ſom den preusſiſke Sundhedskommisſion af 18. Auguſt 1880 erkjendte, at give en blot tilnærmelſesvis ſikker Desinficering. I den Retning har Tørvemelet, der hos os i Dr. Budde har fundet en varm Talsmand, et ubeſtrideligt Fortrin, da det ved dets Indhold af Huminſyre virker i høj Grad antiſeptiſk, forhindrer Forraadnelſen og tilintetgjør de ſkadelige, ſundhedsfarlige, Bakterier og deres Sporer, der efter Koch og Paſteur kun kunne trives i alkaliſke Opløsninger, ligeſom der kun i Gjennemſnit behøves 1/5 Pund Tørveſmuld dagligt for at forvandle et Menneſkes ſamtlige Udtømmelſer til en fuldſtændig lugtfri Maſſe, der uden Spor af Væmmelſe kan behandles og ſom beholder hele ſin betydelige oprindelige Gødningsværdi. Først og fremmeſt gjælder det ved Gødningen at bevare, hvad man har. Heraf bør Intet gaa til Spilde og mindſt af Alt, naar Stoffet er ſaa kvælſtofrigt ſom de menneſkelige Fækalier. Jeg mener derfor, at Landbrugerne bør gjøres opmærkſomme paa, at det ſidſte Par Aar ved

Poppes Patent har bragt et System, der selvvirkende, hver Gang Laaget lukkes paa et Privet, udstrør netop den Masse Tørvemel, der er fornøden for at indsuge den afgivne Fugtighed og forvandle Fækalierne til en aldeles lugtløs Masse. Indretningen, der er yderst simpel, og bestaar i en opretstaaende Beholder til Tørvemelet, forsynet med tvende Skodder, hvoraf den ene aabnes og den anden lukkes, naar Privetet lukkes, kan haves for en ren Bagatel og burde indføres ikke blot i de større Byer, hvor det nuværende Tøndesystem har sine store Mangler, men ogsaa over alt i Landbruget, hvor det maaske er fuldt saa meget paa sin Plads, da 1 Pund Tørvemel pr. Individ er tilstrækkelig til 5 Dage og Bekostningen altsaa kun ringe og langt opvejet ved det indvundne Kvælstof. Endnu skal kun bemærkes, at Krupp i Essen har indført det over alt i sin mange Tusende Mennesker store Bedrift.

En gammel Landmand.

„Jyllandsposten"s Bogtrykkeri, Aarhus.

Silkeborg i December 1886

Representanter for Skandinavien
C. COMMICHAU & Co
Silkeborg. Danmark.

Telegramadresse:
Commichau, Silkeborg.

Velbaarne
Herr Borgermester N. Svede
Frederikshavn

Den store Udbredelse som Otto Poppe's Törvestrø-Closetter og Apparater have vunden i Udlandet, og den Betydning disse have i hygieiniske og sundhedstjenlig Retning, samt for Landbruget, foranlediger os Undertegnede, som Representanter for Otto Poppe, til ærbødigst at overrække Dem et Prospekt over Fæcal-Törvesmuld-Abortanlæg, samt et Referat af det meget udbredte Blad „Fyllandsposten" No 528 af 13 Novbr 1886.

Vi smigre os med, at De godhedsfuld vil gjennemlæse Prospektet, og derigjennem finde Anledning til at bearre os med en Prøveordre.

Ærbødigst

C. Commichau & Co.

B. J 41/1887.

Aalborg d. 23/ April 87

Byraadet

Frederikshavn

Undertegnede, der kun har opholdt sig Frederikshavn til den 1 April d. A. tillader sig at andrage hos Byraadet om, at maatte erholde det for Januar Kvartal erlagte Skattebeløb 2 Kr 85 Øre tilbagebetalt

Ærbødigst

A. Schultz

Postfuldmægtig.

Sct Jørgens Gade No I

Aalborg

Hjørring Amt,

den 28 Mai 1887.

B J 39/1887.

Vedlagt tindlader jeg ikke tjenstlig at tilstille Bjraadet et fra Formanden for vedkommende Udvalg modtagt Hefte Oplysninger vedrörende Udstilling af Urlder, visnings gjenstande paa den nordiske Industri, Landbrugs og Kunstudstilling i 1888.

Frem

Til
Frederikshavn Bjraad.

1887 a - 16 - 47

cd B. J 39 1887

DEN NORDISKE

INDUSTRI-, LANDBRUGS- OG KUNSTUDSTILLING

I KJØBENHAVN 1888.

UNDERVISNINGSVÆSEN

(5te Sektion).

Den nordiske Industri-, Landbrugs- og Kunstudstilling
i Kjøbenhavn 1888.

Protektor:

Hs. Majestæt Kong Christian IX.

Komiteens Medlemmer og Udvalg:

Præsident: C. E. Krag-Juel-Vind-Frijs, Lensgreve.
Vicepræsidenter: Philip Schou, Fabrikdirektør.
C. F. Danneskiold-Samsøe, Lensgreve.
Heinr. Hansen, Etatsraad, Arkitekturmaler.
Sekretær: C. Nyrop, Cand. jur.

Barner, V. C., Proprietær, Mørdrupgaard.
Bech, C. A. R., Godsejer, Engelsholm.
Benzon, A. C. L., Kammerherre, Overpræsident i Kjøbenhavn.
Bissen, V., Billedhugger.
Blache, Chr., Marinemaler.
Bockelmann, F., Forpagter, Nørregaard.
Borch, S. C., Docent ved polyt. Læreanstalt.
Borgen, W. P., Grosserer.
Borup, L., Borgemester i Kjøbenhavn.
Cold, M., Forretningsfører.
Cortsen, J., Snedkermester.
Cour, la, J. C., Kaptajn.
Exner, J. J., Professor, Genremaler.
Feddersen, A., Adjunkt.
Fjord, N. J., Docent ved Landbohøjskolen.
Frederiksen, Oscar, Grosserer.
Friis, F., Hofjægermester, Duelund.
Garde, J. A., Kammerherre.
Gædeken, C. G., Dr. med., Prof. ved Universitetet.
Grøn, L. J., Grosserer.
Haagensen, Chr., Fabrikant, Nykjøbing p. F.
Hansen, H. N., Etatsraad, Borgemester i Kjøbenhavn.

Hansen, P., Maskinfabrikant.
Hoskiær, V., Oberst i Ingeniørkorpset.
Hüttemeier, Th., Maskinfabrikant.
Ingerslev, H. P., Indenrigsminister.
Jacobsen, Carl, Brygger, Ny Carlsberg.
Johannsen, Th., Landvæsenskommissær, Mølleejer, Orup Mølle.
Jørgensen, Arn., Bogtrykker, Horsens.
Jørgensen, B. S., Professor.
Kayser, H. H., Tømmermester.
Koch, P. F., Højesteretsassessor.
Krøyer, P. S., Portræt- og Genremaler.
Kyhn, V., Landskabsmaler.
Lange, C., Professor ved Universitetet.
Larsen, L., Kaptajn, Hof-Møbelfabrikant.
Lüttichau, C., Kammerherre, Tjele.
Meyer, A., Fabrikant.
Michelsen, C., Hof- og Ordensjuveler.
Moltke, F. C., Lensgreve, Bregentved.
Müller, P. E., Dr. phil., Kammerherre, Overforster.
Møller, L., Fabrikant, Roskilde.
Petersdorff, C., Lensgreve, Einsiedelsborg.
Petersen, R., Tømmermester, Major, Odense.
Rasmussen-Søkilde, Niels, Gaardejer, Flenninge.
Reedtz-Thott, T. O., Lensbaron, Gaunø.
Rothe, Tyge, Slotsgartner, Rosenborg.
Sauter, E., Lærer, Gladsaxe.
Schmiegelow, E., Malermester.
Segelcke, Th. R., Professor.
Sommerfeldt, J., Oberstløjtnant i Ingeniørkorpset.
Stein, Th., Professor ved Kunstakademiet.
Tesdorpf, E., Konferensraad, Ourupgaard.
Termansen, N. J., Gaardejer, Holsted.
Thalbitzer, V. A., Kaptajn, Forstander for teknisk Selskabs Skole.
Theisen, Karl, Skoledirektør i Kjøbenhavn.
Thomsen, August, Docent ved polytekn. Læreanstalt.
Thomsen, C., General, Direktør for Landbohøjskolen.
Thrane, Th., Grosserer.
Vind, S. H. G., Hof-Jægermester, Sanderumgaard.
Wedell-Wedellsborg, G. J., Baron, Overdrevsgaarden.
Wienberg, C., Murmester.
Wolfhagen, F., Kammerherre.

Bureauchef: C. H. Rørdam, Kaptajn i Ingeniørkorpset. Bureauchefen fungerer tillige som Sekretær i Forretnings-Udvalget, Finants-Udvalget, Bygge-Udvalget, Udlejnings-Udvalget og Industriafdelings-Udvalget.

Sekretær for Landbrugs- og Maskinafdelingen: Chr. Sonne, Landbrugskandidat.

Sekretær for Kunstafdelingen: H. R. Baumann.

Forretnings-Udvalg: Lehnsgreve C. E. Krag-Juel-Vind-Frijs, Formand, Direktør Philip Schou, Lensgreve C. F. Danneskiold-Samsøe, Etatsraad Heinr. Hansen, Borgemester L. Borup, Kaptajn J. C. la Cour, Etatsraad H. N. Hansen, Oberst V. Hoskiær, Cand. jur. C. Nyrop, Malermester E. Schmiegelow, Baron G. J. Wedell-Wedellsborg.

Finans-Udvalg: Borgemester L. Borup, Formand, Maskinfabrikant Th. Hüttemeier, Næstformand, Grosserer W. P. Borgen, Docent N. J. Fjord, Grosserer L. J. Grøn, Tømmermester H. H. Kayser, Kammerherre C. Lüttichau, Konferensraad E. Tesdorpf.

Bygge-Udvalg: Malermester E. Schmiegelow, Formand, Oberstløjtnant J. Sommerfeldt, Næstformand, Lensgreve C. F. Danneskiold-Samsøe, Maskinfabrikant P. Hansen, Bygger C. Jacobsen, Lensbaron T. O. Reedtz-Thott, Grosserer Th. Thrane.

Bedømmelses-Udvalg: Etatsraad H. N. Hansen, Formand, Docent Aug. Thomsen, Næstformand, Cand. jur. C. Nyrop, Sekretær, Højesteretsassessor P. F. Koch, Kammerherre C. Lüttichau, Fabrikant A. Meyer, Hofjægermester S. H. G. Vind, Murmester C. Wienberg.

Udlejnings-Udvalg: Direktør Philip Schou, Formand, Grosserer Th. Thrane, Næstformand, Fabrikant A. Meyer, Malermester E. Schmiegelow.

Industriafdelings-Udvalg: Direktør Philip Schou, Formand.

Industri Udvalg: Direktør Ph. Schou, Formand, Forretningsfører M. Cold, Snedkermester J. Cortsen, Fabrikant A. Meyer, Hof- og Ordensjuveler C. Michelsen, Slotsgartner Tyge Rothe, Kammerherre F. Wolfhagen.

Hygiejne-Udvalg: Professor C. Lange, Formand, Professor C. G. Gædeken, Docent Aug. Thomsen.

Skole-Udvalg: Kaptajn V. A. Thalbitzer, Formand, Kaptajn L. Larsen, Lærer E. Sauter, Oberstløjtnant J. Sommerfeldt, Skoledirektør Karl Theisen, Docent Aug. Thomsen.

Landbrugsafdelings-Udvalg: Lensgreve C. F. Danneskiold-Samsøe, Formand.

Almindeligt Landbrugs-Udvalg: Lensgreve C. F. Danneskiold-Samsøe, Formand, Kaptajn J. C. la Cour, Kammerherre C. Lüttichau, Gaardejer N. J. Termansen, Baron G. J. Wedell-Wedellsborg.